

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 233.690 van 2 februari 2016
in de zaak A. 212.113/IX-8348**

In zake : XXXX
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Jo Goethals
 kantoor houdend te 8800 Roeselare
 Kwadestraat 151 bus 41
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 de RIJKSDIENST VOOR SOCIALE ZEKERHEID
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Michel van Dievoet
 kantoor houdend te 1000 Brussel
 Wolstraat 56
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 4 april 2014, strekt tot de nietigverklaring van “de beslissing van het Beheerscomité van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van 31 januari 2014 waarbij [XXXX] werd ontslagen wegens beroepsonbekwaamheid en desgevallend, de daarmee samenhangende impliciete beslissing tot niet-benoeming”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 227.887 van 26 juni 2014 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen.

De verzoekende partij heeft een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Melissa Celis heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij en de verwerende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 25 januari 2016.

Staatsraad Bruno Seutin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jo Goethals, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Filip van Dievoet die *loco* advocaat Michel van Dievoet verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Melissa Celis heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Met een nota van 24 oktober 2012 wordt aan verzoeker meegedeeld dat hij wordt toegelaten tot de stage bij de verwerende partij in de

hoedanigheid van attaché binnen de vakrichting “Juridische normen en geschillen”. De duur van de stage is bepaald op twaalf maanden. Deze stage vangt aan op 1 november 2012.

3.2. Op 29 januari 2013 vindt een eerste gesprek plaats met verzoeker na een stageperiode van drie maanden. Daarbij zijn ook de opleidingsverantwoordelijke en zijn stagebegeleidster aanwezig.

In het stageverslag over de eerste driemaandelijke stageperiode – dit is van 1 november 2012 tot 31 januari 2013 – wordt onder “globale indruk die de kandidaat geeft” vermeld dat “de stagiair nog niet kan beoordeeld worden”.

Als “verantwoording van de globale indruk” wordt onder “positieve vaststellingen” het volgende vermeld:

- “* heeft een normale omgang met de collega’s, ook van andere directies
- * gaat bedachtzaam (en niet roekeloos) te werk
- * komt raad vragen.”

Onder “punten vatbaar voor verbetering” wordt aangegeven:

“- XXXX komt regelmatig raad vragen, hetgeen een goede zaak is. Deze vragen betreffen zowel praktische zaken [...] als betreffen het juridisch werk stricto sensu [...]. Bij deze vraagstelling toont hij niet genoeg dat hij eerst lang genoeg over een mogelijke oplossing heeft nagedacht voor het probleem of de vraag waar hij mee worstelt. Op dat vlak moet hij meer zin voor initiatief vertonen, alsook kritischer ten opzichte van zichzelf staan (met name: ‘ik moet en zal het vinden’). Ik moet aan de vragen die hij stelt met andere woorden kunnen merken dat hij nadenkt en probeert een oplossing te vinden.

- In het algemeen moet hij zichzelf bij al het werk dat hij doet meer vragen stellen (zoals: ‘heb ik aan alles gedacht, zijn er hier niet nog meer zaken die moeten gebeuren, zijn de termijnen in mijn agenda genoteerd, wat in verband met de verjaring, heb ik rekening gehouden met de eventueel door ons te formuleren tegenvordering, moet ik niet grondiger juridische opzoeken doen,...’). Op dit ogenblik heeft hij een vrij passieve houding, waarbij hij te veel ervan uit gaat dat alles hem zal geleerd worden, terwijl er van een jurist toch ook een actieve en kritische (tov zichzelf en tov zijn werk!) houding kan verwacht worden.

- Het is duidelijk dat het voor hem nog zeer moeilijk is om de tijdens de studie verworven (theoretische) kennis om te zetten in de praktijk. Hij weet niet

goed hoe hij juridische opzoeken moet doen (dit zegt hij overigens ook zelf), en hoe hij in de tools die voor hem beschikbaar zijn (boeken, tijdschriften, internet, ...) het antwoord op een juridische vraag kan zoeken. (Nochtans wordt hij geholpen: ik heb hem bijvoorbeeld uitgelegd hoe men iets op de site van Juridat kan opzoeken). Op dat gebied is er maar één remedie: het gewoon proberen, en doorbijten als het niet onmiddellijk lukt – oefening baart kunst. Daar moet hij absoluut meer tijd en energie in steken, opdat hij als jurist in de toekomst een toegevoegde waarde kan verwerven, en niet gewoon een ‘administratieve tussenpersoon’ wordt tussen de RSZ en zijn advocaten.

- Hij legt de lat voor wat het inhoudelijk gedeelte van zijn werk betreft regelmatig niet hoog genoeg.

[...]

Het is belangrijk dat XXXX de lat voor het juridisch werk op zichzelf zeer hoog legt, en er in alle omstandigheden naar streeft om zo perfect mogelijk werk af te leveren. Op dat vlak is zijn werk zeker nog voor veel verbetering vatbaar. Ook de brieven die hij schrijft naar de advocaten moeten vollediger, nauwkeuriger – hij moet tonen dat hij aan zoveel mogelijk aspecten van het juridisch werk uit zichzelf denkt.

[...]

- Op dit ogenblik kan ik nog niet zeggen dat ik al een grote evolutie in zijn werk zie, hoewel er wel enige evolutie te merken is. Er dient mijn inziens rekening te worden gehouden met het feit dat het zijn eerste werkervaring is als jurist (terwijl de meeste juristen in onze directie voorheen reeds andere werkervaringen hadden), zodat vergelijken met anderen moeilijk is. In ieder geval zal de komende maanden duidelijk worden of/in welke mate zijn werk evolueert.”

Als conclusie wordt in dit eerste stageverslag aangegeven dat de stage mag worden voortgezet.

Op respectievelijk 6 februari 2013 en 5 februari 2013 wordt dit stageverslag ondertekend door verzoeker en de adviseur-opleidingsverantwoordelijke.

3.3. Op 12 maart 2013 vindt een tussentijds stagegesprek plaats, waarbij naast verzoeker ook de opleidingsverantwoordelijke en zijn stagebegeleidster aanwezig zijn. Het handelt over de periode van 30 januari 2013 tot 12 maart 2013.

Onder “globale indruk die de kandidaat geeft” wordt in het tussentijdse stageverslag vermeld:

“Er zijn punten waar nog aan gewerkt moet worden (zie verder), maar de stagiair heeft toch goede vorderingen gemaakt ten opzichte van het eerste stageverslag.”

Als “verantwoording van de globale indruk” wordt onder “positieve vaststellingen” vermeld:

- “- de stagiair heeft een goed incasseringsvermogen. Hij krijgt toch heel veel opmerkingen in verband met zijn werkwijze (zaken die anders moeten) en incasseert die goed, en probeert zijn werk dienvolgens aan te passen aan hetgeen gevraagd wordt.
- geleidelijk is te merken dat zijn ontwerpen van brieven, nota's, ... beter worden, en ook dat hij vaker aan alle kleine zaken denkt waaraan hij moet denken. Hij zoekt al vaker iets op.
- hij toont af en toe toch dat hij vrij betrokken is bij zijn werk. Zo heeft hij een dag recuperatie die gepland was, vrijwillig en spontaan geannuleerd omdat hij op dat ogenblik dringende zaken moest afwerken.
- de stagiair toont een goed aanpassingsvermogen aan hetgeen gevraagd en geëist wordt.”

Onder “punten vatbaar voor verbetering” wordt het volgende vermeld:

“1. Preciezer taalgebruik hanteren. Soms is het - op juridisch vlak - moeilijk om te begrijpen wat hij bedoelt, indien men zijn teksten leest (zie de enige bijlage). Tijdens een gesprek met XXXX blijkt dan wel dat hij het begrepen heeft, doch dat hetgeen hij bedoelt niet juist uitgedrukt werd.

2. Vermits het streven naar perfectie, naar het ‘de lat zo hoog mogelijk leggen’, bij hem niet altijd ‘natuurlijk’ komt, blijft dit een werkpunt, ook indien hij eventueel vast benoemd zou worden. Het is immers niet de bedoeling dat de stagiair – eens (eventueel) vast benoemd, ‘vervalt’ in de fouten die tijdens de stage – soms met veel moeite – rechtgezet werden.

3. Soms moet er nog gewezen worden op zaken die hij vergeten heeft (in dossiers), op redeneerfouten. Ik raad aan XXXX aan, de blijvende termijn van de stage goed te gebruiken om voor zichzelf zo streng mogelijk te zijn, zodat hij er – voor zichzelf – ook zeker van is, dat hij na afloop van de stage spontaan – in de dossiers – aan alles (maar dan ook alles) zal denken waaraan hij moet denken. Zodat er geen ‘rampen’ gebeuren zodra hij volledig zelfstandig beslissingen zal moeten nemen in de dossiers. Immers, indien er dan ‘rampen’ gebeuren, is hijzelf daarvan het eerste slachtoffer!”

Als conclusie wordt in het tussentijds stageverslag aangegeven dat “de heer XXXX goede vorderingen maakt en er wordt gevraagd om te blijven streven naar perfectie” en dat de stage mag worden voortgezet.

Op respectievelijk 15 maart 2013 en 14 maart 2013 wordt dit tussentijds stageverslag ondertekend door verzoeker en de opleidings-verantwoordelijke.

3.4. Op 25 april 2013 vindt een gesprek plaats met verzoeker over de tweede driemaandelijke stageperiode (dit is van 1 februari 2013 tot en met 30 april 2013).

In het stageverslag daaromtrent wordt onder “globale indruk die de kandidaat geeft” vermeld “de stagiair zou beter kunnen”.

Als “verantwoording van de globale indruk” wordt onder “positieve vaststellingen” vermeld:

- “* goede contacten met collega’s
- * af en toe wordt er goed gewerkt [...].”

Onder “negatieve vaststellingen” wordt aangegeven dat na beoordeling verzoeker een 4/10 behaalt in vergelijking met een gewone stagiair na zes maanden. Voorts wordt nog vermeld:

“1/ Aan de heer XXXX gegeven instructies moeten zeer vaak herhaald worden vooraleer zij opgevolgd worden. De stagiair noteert de gegeven instructies en klasseert de nota’s.

[...]

2/ Autonoom werken en aan al het nodige denken, zo volledig mogelijk zijn, is voor hem op dit ogenblik niet evident, hoewel er benadrukt werd dat dit zeer belangrijk is.

[...]

3/ Hij toont in zijn werk regelmatig dat hij met de minimale inspanning tevreden is.

[...]

XXXX zegt me dat hij wél zijn uiterste best doet, maar dat doet nog meer vragen rijzen: indien deze manier van werken ‘het beste’ is dat geleverd kan worden, kunnen wij daar dan tevreden mee zijn?

4/ De vragen die hij stelt doen vragen rijzen over zijn manier van denken.
[...]

5/ Soms blijkt dat er een verwarring is met betrekking tot essentiële juridische begrippen. (nietigheid is geen vernietiging enzoverder). Ik wacht nog op het eerste ogenblik waarop hij me zal verbazen door zijn juridisch inzicht. Nochtans komt hij juist van de universiteit en zou veel parate kennis moeten hebben. Veel juridische materies zijn voor hem echter onbekend terrein.

Ik stelde voor dat hij geregeld bij het documentatiecentrum rechtspraak/rechtsleer zou opvragen om ‘bij te blijven’, doch volgens hetgeen me werd medegedeeld werd deze tip nog niet opgevolgd. Misschien heeft hij thuis een abonnement op een juridisch tijdschrift? Gelet op het feit dat zijn parate kennis niet zo groot is, is het voortdurend bijscholen een topprioriteit.

Sinds zijn studies (1 j.) heeft de stagiair een stuk van zijn kennis vergeten
[...]

6/ Hij vat zijn werk niet ernstig genoeg op en stelt geen prioriteiten.
[...]

7/ Gelet op het feit dat gegeven instructies niet vlot en spontaan opgevolgd worden, de vaak toch zeer oppervlakkige manier van werken, het gehanteerde taalgebruik, het oppervlakkig omgaan met termijnen, het gebrek aan inzet in het werk, de beperkte (getoonde) juridische kennis, en dit alles tijdens de stage dient men zich vragen te stellen over het kwaliteitsniveau dat de heer XXXX zal halen indien hij autonoom dossiers zal moeten beheren.”

Als conclusie wordt in dit stageverslag over de tweede driemaandelijkse stageperiode aangegeven dat de stage mag worden voortgezet. Daarbij wordt vermeld:

“indien er genoeg positieve evolutie op het einde van T3 genoteerd wordt, dan zou er een mogelijke stageverlenging aangevraagd worden, indien niet dan mogelijke afdanking wegens beroepsongeschiktheid.”

Op 25 april 2013 wordt dit stageverslag ondertekend door verzoeker en de adviseur/opleidingsverantwoordelijke.

3.5. Op 28 mei 2013 heeft een tussentijds stagegesprek plaats over de periode van 25 april 2013 tot en met 27 mei 2013.

Onder “globale indruk die de kandidaat geeft” wordt in dit tussentijds stageverslag vermeld:

“De kandidaat spant zich op dit moment meer in en houdt meer rekening met de geformuleerde opmerkingen. Men blijft echter zoeken naar zin voor initiatief en aan de parate kennis op het juridische vlak moet nog veel geschaafd worden.”

Als “verantwoording van de globale indruk” wordt onder “positieve vaststellingen” vermeld:

“Op dit ogenblik zijn de voor nazicht overhandigde teksten (zowel in het kader van studievragen als in het kader van SP-dossiers) beter verzorgd.

Dit zowel op het vlak van het taalgebruik als op het inhoudelijke vlak en ook qua voorstelling (vorm).”

Onder “punten vatbaar voor verbetering” wordt aangegeven:

- Het streven naar een zo hoog mogelijke kwaliteit van het werk moet een konstante worden, en mag niet louter kaderen in het streven van de heer XXXX om – uiteindelijk – toch een vaste benoeming te bekomen. Men blijft in de hier besproken periode immers zoeken naar de toegevoegde waarde (zowel qua juridische kennis als qua zin voor initiatief) van de heer XXXX. Op geen enkel ogenblik heeft hij me kunnen verbazen met juridische kennis of met een originele benadering van een probleem (zin voor initiatief). Integendeel voelt men toch weinig ambitie – hij doet op dit ogenblik het nodige maar ook niet meer dan dat.
- Gelet op het feit dat zijn parate kennis op het juridisch vlak zeer beperkt is, hetgeen zeer vaak blijkt uit hetgeen de heer XXXX zegt, moet hij voortdurend zijn juridische kennis bijschaven, onder andere door veel te lezen, maar ook door bijvoorbeeld opzoeken te verrichten in het kader van zijn werk.”

Voorts wordt in het tussentijds stageverslag nog opgemerkt dat verzoeker met betrekking tot zijn stagewerk “nog niet echt veel voor heeft gedaan, alleen lezen”.

Op 28 mei 2013 wordt dit tussentijds stageverslag ondertekend door verzoeker en de opleidingsverantwoordelijke.

3.6. Op 20 juni 2013 heeft opnieuw een tussentijds stagegesprek plaats over de periode van 28 mei 2013 tot en met 20 juni 2013.

Onder “globale indruk die de kandidaat geeft” wordt in dit tussentijds stageverslag vermeld:

“Over deze periode valt – behoudens enkele uitzonderingen – weinig goeds te zeggen. Het overgrote gedeelte van het werk van de heer XXXX evolueert niet in positieve zin. Nu ongeveer 2/3de van de normale stageperiode voorbij is, zou zijn werk van een hoger niveau moeten zijn.

Ik stel me ernstige vragen met betrekking tot zijn capaciteit om het werk te begrijpen, de capaciteit om correcte deducties te maken, het taalgebruik en de ingesteldheid van XXXX.

Op basis van zijn werk kan ik op dit ogenblik niet zeggen dat hij intelligent genoeg is om deze job aan te kunnen, noch dat hij de vereiste zin voor exactheid en nauwkeurigheid heeft dewelke van een jurist verwacht mag worden.”

Als “verantwoording van de globale indruk” wordt onder “positieve vaststellingen” vermeld:

“-Sporadisch (doch te weinig voorkomend) levert hij goed werk. [...].”

Onder “punten vatbaar voor verbetering” wordt vermeld:

“- Instructies opvolgen:

Indien hem instructies worden gegeven zegt de heer XXXX steeds dat hij ze begrepen heeft en ze ook zal opvolgen, maar in de praktijk dien ik herhaaldelijk vast te stellen dat instructies niet opgevolgd worden.

[...]

Hetgeen bovendien zeer ergerlijk is, is het feit dat indien zijn aandacht gevestigd wordt op het niet naleven van instructies, hij dit durft betwisten en/of er steeds één of andere uitleg (excuus) voor heeft.

- Uitleg begrijpen/correcte deducties maken:

Hetgeen zeer verontrustend is, is dat ik herhaaldelijk (dagelijks) vaststel dat hij – voor een universitair – zeer traag van begrip is (er is geen elegante manier om dit te formuleren) en hij ook verkeerde deducties maakt. Vaak heeft men de indruk dat andere collega's – ook collega's van een niveau B of C – sneller iets begrijpen dan de heer XXXX.

Dit doet ernstige vragen rijzen over het niveau dat hij in zijn werk zal halen indien hij niet meer opgevolgd wordt.

[...]

- Taalgebruik/de vorm waarin documenten worden opgesteld/nauwkeurigheid:

Dit is soms echt beneden alle peil, veel slechter dan hetgeen men van een universitair (en zelfs van een goede humaniorastudent) mag verwachten. De heer XXXX kan zaken niet correct verwoorden, terwijl dit een absolute vereiste is voor een jurist, daar deze constant met taal moet werken.
[...].”

De adviseur/opleidingsverantwoordelijke merkt het volgende op:

“De duidelijke uitdaging van T2 (nl. op het einde van de T3, indien positieve evolutie dan aanvraag van stageverlenging of indien niet dan mogelijke aanvraag van ontslag wegens beroepsongeschiktheid) blijft gelden. De stagiair zijn goede wil is niet in vraag gesteld.

Stagewerk: nog geen verbeterde titel/inhoudstafel.”

In zijn opmerkingen op dit tussentijds stageverslag wijst verzoeker op het feit dat het gaat om zijn eerste werkervaring, dat de samenwerking met zijn stagebegeleidster de laatste tijd niet meer optimaal verloopt en dat slechts sinds begin juni een begeleidster bij de opmaak van zijn stagewerk werd aangeduid.

Op 26 juni 2013 ondertekent verzoeker dan het tussentijds stageverslag.

3.7. In het stageverslag over de derde driemaandelijks stageperiode (dit is van 1 mei 2013 tot en met 31 juli 2013) wordt onder “globale indruk die de kandidaat geeft”, vermeld: “de stagiair laat een negatieve indruk na”.

Als “verantwoording van de globale indruk” wordt onder “positieve vaststellingen” het volgende vermeld:

“- Sporadisch werd er goed werk geleverd, en wordt er met de geformuleerde opmerkingen rekening gehouden.
[...].”

Onder “negatieve vaststellingen” wordt vermeld:

“- De meerderheid van het afgeleverde werk haalt niet het vereiste minimale kwaliteitsniveau ([A.V.N.] hanteert hierbij de norm van 6/10).

Hierbij valt het vooral op dat het eigenlijke denkwerk vermeden wordt. Van een jurist wordt een juridische analyse verwacht, maar daar wordt te vaak zelfs geen deftige poging toe ondernomen. Indien hij daartoe een goede poging zou doen, maar zijn redenering fouten zou bevatten, zouden wij al heel blij zijn, en zijn redenering desgevallend kunnen corrigeren. Indien er echter geen echte poging wordt ondernomen om het eigenlijke denkwerk te doen, valt er niets te verbeteren, en kan betrokkene ook niet evolueren in zijn werk.

[...]

Conclusie:

De wijze waarop de heer XXXX tijdens deze periode gewerkt heeft toont aan dat hij niet de inspanning levert om:

1. eerst en vooral de feiten op een rijtje te zetten en logisch te ordenen (orde en zorg ontbreekt vaak)
2. vervolgens het nodige denkwerk te verrichten, en tenslotte
3. het recht (wetgeving, rechtspraak, rechtsleer, ...) op deze feiten toe te passen.

Bovendien laat de opbouw van zijn teksten nog te vaak te wensen over, en werkt hij vaak zeer slordig. Tenslotte heeft hij in zijn werk niet veel zin voor initiatief.

In tegenstelling tot de studie (opleiding als jurist), tijdens dewelke een cursus met logische opbouw voorgeschoteld wordt, dewelke men vervolgens moet begrijpen en memoriseren, vereist het juridisch werk in de praktijk volledig andere kwaliteiten. Men dient immers te vertrekken van de feiten en er vervolgens zelf het recht op toepassen (dus de omgekeerde werkwijze).

Dit vereist zin voor initiatief, en vergt vooral een zeer grote intellectuele inspanning. Er werd van bij het begin van de opleiding door mw. [V.N.] voortdurend gehamerd op het feit dat de heer XXXX absoluut deze intellectuele inspanning diende te doen en ze niet mocht ontwijken, en er werd hem ook herhaaldelijk medegedeeld dat dit na verloop van tijd ‘gemakkelijker’ zou worden, daar men noodgedwongen meer en meer basisinformatie vergaart, en bepaalde juridische automatismen verwerft.

Vooraf in de beginperiode als jurist is dit soms zeer vermoeiend en zwaar, maar men heeft constant de indruk dat de heer XXXX deze intellectuele inspanning zo veel mogelijk wil vermijden. Hij verwacht dat iemand anders het eigenlijke denkwerk voor hem doet, met name diegene die zijn teksten nakijkt.

Wij kunnen een foutieve redenering wel ‘sturen’ maar de heer XXXX dient minstens een ‘begin van redenering’ te maken opdat wij ze zouden kunnen sturen. Dit begin van eigenlijke juridische redenering ontbreekt veel te vaak.

Aan wat het gebrek aan intellectuele inspanning te wijten is (gebrek aan zin voor initiatief, gebrek aan juridische feeling, andere?) is onmogelijk te zeggen. Aan de intensiteit van de aangeboden opleiding en geleverde steun (nu door 2 personen ...) zal het in ieder geval niet liggen. Men kan zich daarbij overigens de vraag stellen of het wel bedrijfseconomisch te verantwoorden valt dat (noodgedwongen) diverse personen nodig zijn om één persoon op te leiden en bij te staan.”

Wat de aangeboden opleiding en geleverde steun betreft, wordt in bijlage 1 bij dit stageverslag vermeld dat verzoeker voldoende werd begeleid en opgeleid. Andere stagiairs-juristen bij de verwerende partij zijn er immers aan de hand van een gelijkaardige begeleiding/opleiding wel in geslaagd zich te integreren. Van een afgestudeerd jurist kan trouwens ook een bepaald niveau van zelfstandigheid verwacht worden. Aan verzoeker kon dan ook onmogelijk een nog uitgebreidere opleiding aangeboden worden en kon evenmin een objectievere en eerlijkere beoordeling geboden worden. Indien hij er desondanks niet in slaagt om werk af te leveren dat de kwaliteitstoets van 6/10 doorstaat, ligt dat aan niemand anders dan aan hemzelf.

In het stageverslag zelf wordt ook nog vermeld dat de stagiair beseft dat de functie hem niet volledig interesseert en dat hij meer afwisseling en persoonlijke contacten in zijn job verwacht.

Op de vraag of er vanaf nu met een mogelijke afdanking of verlenging van de stage rekening dient te worden gehouden, wordt bevestigend geantwoord. Op de vraag of er kans bestaat dat de stage in gunstige zin evolueert, wordt geantwoord dat de stagiair herhaaldelijke signalen heeft gekregen en niet evolueerde. De vraag tot slot of er een andere aanwijzing binnen het departement moet overwogen worden wordt ontkennend beantwoord.

Als conclusie wordt in dit stageverslag over de derde driemaandelijke stageperiode vermeld dat de stagiair wegens beroepsongeschiktheid zou moeten worden afgedankt.

Op respectievelijk 7 augustus 2013 en 6 augustus 2013 wordt dit stageverslag ondertekend door verzoeker en de adviseur/opleidings-verantwoordelijke.

3.8. In het stageverslag over de vierde driemaandelijke stageperiode (dit is van 1 augustus 2013 tot en met 31 oktober 2013) wordt onder “globale indruk die de kandidaat geeft”, vermeld: “de stagiair laat een negatieve indruk na”.

Als “verantwoording van de globale indruk” wordt onder “positieve vaststellingen” het volgende vermeld:

- “* Eenvoudig werk (zonder denkwerk) lukt wel.
- * Sedert aanvang stage is het Nederlands taalgebruik en de zinsstructuur van zijn afgeleverde werkstukken er op vooruitgegaan. Dit wordt ook bevestigd door [F.P.], die een deel van zijn werk verbeterde.
- * Routine (herhaling van problemen van vorige dossiers) lukt wel.”

Onder “negatieve vaststellingen” wordt vermeld:

“1. Niet naleven van termijnen/absoluut onvoldoende werkkraft en onvoldoende nuttige besteding van zijn tijd (ondanks voldoende uren fysieke aanwezigheid op het werk):

- ondanks het verstrijken van de opgelegde termijn en het voortdurend aandringen van mw. [L.] (die het stagewerk opvolgde), werd het stagewerk door XXXX nog steeds niet afgewerkt [...]. Hij heeft ongeveer 10 pagina's geschreven, niet meer. Sedert 9.9.2013 is daar bovendien geen enkele pagina meer bijgekomen. Nochtans heeft hij tijdens de werkuren volop de gelegenheid gehad om er aan te werken, en verleende [...] hem zelfs bijkomende administratieve ondersteuning (copies maken).

- ook de studievraag die XXXX gekregen heeft over hetzelfde onderwerp als zijn stagewerk [...] werd niet tijdig afgewerkt – deze diende tegen 18.9.13 afgewerkt te worden (hij kreeg hiervoor 3 maanden de tijd) en is nog steeds niet afgewerkt – er is dus reeds meer dan een maand vertraging. Nochtans wachten andere interne diensten op zijn antwoord.

- nochtans werd XXXX zeker niet overbelast tijdens zijn stage! In tegenstelling tot een aanzienlijk aantal juristen die hun stage aanvingen bij onze directie, werd hem bij aankomst geen hele kast met dossiers toevertrouwd, maar werden hem op datum van heden (dus over de periode van een volledig jaar!) slechts toevertrouwd:

- SP-dossiers: 22
- studievragen: 14
- Cassatie-dossiers: 2.
- [...]

(Gemiddelde jurist[en] heeft +/- 100/150 dossiers in beheer.)

Dit is zeer klein aantal dossiers, zelfs uitzonderlijk weinig voor onze directie. Hij had dus alle tijd en gelegenheid om zowel zijn stagewerk als de studievraag over hetzelfde onderwerp af te werken.

- ook in de SP-dossiers slaagt hij er niet altijd in om de normale termijnen te respecteren. [...]

2. Afwezigheid van motivatie – hij geeft gemakkelijk op en zet niet door:

- Na het vorige stageverslag was het duidelijk dat XXXX absoluut niet meer gemotiveerd was – hij vroeg me zelfs ‘of hij nog nieuwe dossiers moest krijgen, vermits ik toch kon begrijpen dat hij nu niet meer zo gemotiveerd was?’.

Ik heb hem dan ook schriftelijk moeten aanmanen om zich te blijven inzetten voor de hem toevertrouwde dossiers zolang hij voor de RSZ werkt [...].

- In een andere mail heb ik zijn aandacht moeten vestigen op het feit dat hij zelf de verplichting heeft om de hem toevertrouwde dossiers binnen een redelijke termijn en met de nodige beroepsernst te behandelen [...].

- Op 9.8.2013 werd een nieuw dossier[s] [...] aan XXXX toevertrouwd. Op 13.8.2013 deelde XXXX mij mede ‘dat hij niet wist wat hij moest doen’ in dat dossier (maw: het opgeven voor men er aan begonnen is) – ik heb dit dossier dan maar overgenomen en zelf behandeld.

3. Het werk dat hij wel correct aflevert betreft eenvoudig werk (zonder veel denkwerk/of werk dat in ieder geval lijkt op vorig werk dat hij reeds verricht heeft – routine dus) – zodra hij moet nadenken en écht juridisch werk moet verrichten (problemen moet oplossen), werkt hij onzorgvuldig/on nauwkeurig/en past hij het recht vaak verkeerd op de feiten toe.

Hij blijft alles doen om aan het eigenlijke denkwerk te ontsnappen.

[...]

4. Tenslotte is er nog steeds een gebrek aan initiatief en een gebrek aan zelfstandig denken, waardoor hij vaak opgeeft vooraleer het probleem opgelost is – hij verwacht dat iemand anders het in zijn plaats doet.

Conclusie: indien XXXX vast benoemd zou worden, bestaat minstens het gevaar dat hij een gebrek aan inzet zal tonen, een gebrek aan doorzettingsvermogen, en niet in staat zal zijn om nieuwe juridische problemen (die hij nog niet voorheen behandelde) met een goed resultaat en voldoende nauwkeurig op te lossen. Ik vraag me tenslotte ook af of hij wel zelfstandig genoeg kan werken om autonoom te functioneren zonder dat er in de dossiers rampen gebeuren.”

Als conclusie wordt in dit stageverslag over de vierde driemaandelijke stageperiode aangegeven dat de stagiair wegens beroepsongeschiktheid zou moeten worden afgedankt.

Verzoeker formuleert nog een aantal algemene opmerkingen met betrekking tot het verloop van de stage, alsook een aantal inhoudelijke opmerkingen met betrekking tot de evaluatie van deze vierde driemaandelijke periode.

Op respectievelijk 5 november 2013 en 28 oktober 2013 wordt dit stageverslag over de vierde driemaandelijke stageperiode ondertekend door verzoeker en de adviseur/opleidingsverantwoordelijke.

3.9. Met een aangetekend schrijven van 19 september 2013 wordt verzoeker ervan in kennis gesteld dat zijn stage als attaché bij de verwerende partij zal worden onderzocht op de zitting van de interparastatale stagecommissie, en dit op 1 oktober 2013.

Met een aangetekend schrijven van 7 november 2013 vraagt de adviseur/opleidingsverantwoordelijke aan de voorzitter van de interparastatale stagecommissie om alsnog de stagecommissie te willen uitnodigen om over een voorstel tot afdanking wegens beroepsongeschiktheid van verzoeker te adviseren.

Met een aangetekend schrijven van 21 november 2013 wordt verzoeker er opnieuw van in kennis gesteld dat zijn stage als attaché bij de verwerende partij zal worden onderzocht op de zitting van de interparastatale stagecommissie, ditmaal op 5 december 2013.

3.10. Tijdens de zitting van de interparastatale stagecommissie van 5 december 2013 worden eerst verzoekers stagebegeleidster en de directeur-generaal van de algemene directie waar verzoeker is tewerkgesteld gehoord en vervolgens ook verzoeker en diens raadsman. Nadat voornoemden de zitting hebben verlaten, wordt de zaak besproken en wordt bij geheime stemming de vraag tot afdanking behandeld. Omwille van gelijkheid van stemmen (vier voor en vier tegen), geeft de stem van de voorzitter de doorslag. Aangezien zij voor de afdanking heeft gestemd, wordt het voorstel aanvaard. Het door de interparastatale stagecommissie uitgebrachte advies luidt:

“De Commissie gaat akkoord met het formele voorstel tot afdanking wegens beroepsongeschiktheid. Men besluit dat de stagiair niet over de nodige capaciteiten beschikt om de functie uit te oefenen en dat het niveau van zijn werk als onvoldoende beschouwd wordt. Men oordeelt dat [het] geen zin heeft

om de stage te verlengen, omdat men geen ruimte ziet voor verbetering. Men ziet ook geen mogelijkheid om hem in een andere dienst in te zetten.”

Met een aangetekend schrijven van 18 december 2013 worden de notulen van deze zitting van de interparastatale stagecommissie aan de administrateur-generaal van de verwerende partij ter kennis gebracht.

3.11. Tijdens de vergadering van 31 januari 2014 beslist het beheerscomité van de verwerende partij om de stage van verzoeker te beëindigen en hem wegens beroepsongeschiktheid te ontslaan mits een opzegtermijn van drie maanden. Met een aangetekend schrijven van 31 januari 2013 tegen ontvangstbewijs wordt vervolgens aan verzoeker het volgende meegedeeld:

“Het spijt me u te moeten meedelen dat het Beheerscomité van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, in zijn zitting van 31 januari 2014, het gemotiveerde advies van de bovengenoemde stagecommissie van 5 december 2013 tot de zijne heeft gemaakt, zijnde dat de stagiair niet over de nodige capaciteiten beschikt om de functie uit te oefenen en dat het niveau van zijn werk als onvoldoende beschouwd wordt.

Het Beheerscomité heeft beslist u uit uw functie van stagedoend attaché wegens beroepsongeschiktheid te ontslaan met een niet-gepresteerde opzeggingstermijn van drie maanden die aanvangt op 1 februari 2014 en eindigt op 30 april 2014.

De Administratie zal alle nodige sociale maatregelen nemen opdat, in toepassing van dezelfde statutaire bepalingen, u uw recht op werkloosheidsuitkeringen zal kunnen laten gelden na afloop van opzegtermijn.”

IV. Voorafgaande opmerking inzake de regelgeving die van toepassing is op verzoekers stage

4. Voor de regelgeving inzake de stage van personeelsleden van openbare instellingen van sociale zekerheid – zoals de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (hierna: RSZ) moet rekening worden gehouden met het koninklijk besluit van 8 januari 1973 ‘tot vaststelling van het statuut van het personeel van sommige instellingen van openbaar nut’ (hierna: het koninklijk besluit van 8 januari 1973) dat overeenkomstig artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 januari 2002 ‘houdende vaststelling van het statuut van het personeel van de

openbare instellingen van sociale zekerheid' ook van toepassing is verklaard op personeelsleden van de openbare instellingen van sociale zekerheid. Luidens artikel 3, § 1, 1°, van het koninklijk besluit van 8 januari 1973 is, onverminderd de door de wet vastgestelde statuutbepalingen, het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 'houdende het statuut van het Rijkspersoneel' (hierna: het koninklijk besluit van 2 oktober 1937) van toepassing op de ambtenaren van de RSZ, "onder voorbehoud van de in het koninklijk besluit van 8 januari 1973 neergelegde nadere regelen". Dit impliceert dat de door verzoeker in zijn middelen aangehaalde bepalingen van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 steeds in samenhang gelezen moeten worden met het koninklijk besluit van 8 januari 1973.

5. Aangezien verschillende relevante bepalingen van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 inmiddels zijn gewijzigd, worden hierna die bepalingen van dit besluit gelezen zoals ze van kracht waren op het ogenblik van de bestreden beslissing.

V. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

6. Het eerste middel is genomen uit de schending van de artikelen 28*sexies*, § 3, 28*quinquies*, eerste lid, 30, § 3, en 32 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 gelezen in samenhang met het koninklijk besluit van 8 januari 1973, alsook uit de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, het gelijkheidsbeginsel en het materiële motiveringsbeginsel.

Verzoeker is van oordeel dat zijn stage – die op 1 november 2012 een aanvang heeft genomen en met toepassing van artikel 30 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 op 31 oktober 2013 zou zijn beëindigd – impliciet werd verlengd aangezien het beheerscomité hem pas op 31 januari 2014

heeft ontslagen en hij van november 2013 tot en met december 2013 nog zijn functie heeft uitgeoefend. Hij voert aan dat gedurende de *de facto* verlenging van zijn stage in strijd met artikel 32 *juncto* artikel 28*quinquies* van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937, geen aanvullende stageverslagen werden opgemaakt en dat de stagecommissie en het beheerscomité bij de beoordeling van zijn dossier met deze periode helemaal geen rekening hebben gehouden. Voorts stelt hij dat bij gebrek aan verslagen die zijn negatieve functioneren bevestigen, ervan moet worden uitgegaan dat hij wel goed presteerde en dat er derhalve geen deugdelijke redenen zijn die zijn ontslag motiveren. Hij betoogt dienaangaande dat collega's mondeling hebben bevestigd dat er geen enkele reden was waarom hij moest worden ontslagen en dat hij zich in de laatste twee maanden, onder begeleiding van deze collega's, volledig heeft ingezet en ook resultaat heeft geboekt. De omstandigheid dat hij zijn stagewerk niet had afgemaakt is geen valabel motief, zo stelt verzoeker. Hij merkt op dat artikel 32 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 niet verbiedt dat de stage wordt verlengd als het stagewerk niet is afgewerkt en dat sedert de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 21 december 2013 'tot wijziging van sommige bepalingen betreffende de stage van het rijkspersoneel' (hierna: het koninklijk besluit van 21 december 2013) het stagewerk bovendien niet meer moet worden ingediend, zodat het beheerscomité bij het nemen van de bestreden beslissing op 31 januari 2014 met dit argument onmogelijk nog rekening kon houden. Verzoeker is ten slotte ook van oordeel dat hij ongelijk werd behandeld in vergelijking met stagiairs die wel een officiële verlenging van hun stage verkregen en gedurende deze verlenging correct werden geëvalueerd.

Indien moet worden aangenomen dat zijn stage niet impliciet werd verlengd, voert verzoeker aan dat artikel 30, § 3, *juncto* artikel 32 en artikel 28*sexies* van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 werd geschonden doordat de bestreden beslissing drie maanden na de beëindiging van zijn stage werd genomen. Hij argumenteert dat artikel 30, § 3, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 voorziet in een vervaltermijn van één jaar binnen dewelke een beslissing over de stage moet worden genomen – hetzij een benoeming van de stagiair, hetzij de afdanking, hetzij een verlenging van de stage – en hij zoekt

hiervoor steun in de omstandigheid dat de voornoemde bepaling uitdrukkelijk voorziet in de mogelijkheid van een “verlenging” van de stage. Indien de stageperiode (ruim) verstreken is wordt het beheerscomité voor het voldongen feit gesteld dat er slechts keuze is tussen een benoeming of een afdanking van de betrokkene en is een verlenging van de stage niet meer mogelijk, zo meent verzoeker. Hij besluit dat de bestreden beslissing laattijdig werd genomen en dienvolgens onwettig is.

7. In zijn memorie van wederantwoord betwist verzoeker vooreerst de exceptie van de verwerende partij opgeworpen in de memorie van antwoord, dat hij niet zou hebben uiteengezet waarom hij artikel 32 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937, het zorgvuldigheidsbeginsel en het materieelmotiveringsbeginsel geschonden acht.

Hij wijst erop dat hij heeft aangevoerd dat de verwerende partij gedurende de *de facto* verlenging van zijn stage geen verslagen heeft opgemaakt en aldus artikel 28*quinquies juncto* artikel 32 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 – dat bepaalt hoe met ongunstige stageverslagen moet worden omgegaan – heeft miskend. Deze volledige procedure werd miskend en een verdere specificatie van de geschonden geachte bepalingen was dan ook niet vereist, zo meent verzoeker. Wat de aangevoerde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel en van het materieelmotiveringsbeginsel betreft, stelt hij dat de verwerende partij door artikel 28*quinquies juncto* artikel 32 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 niet correct toe te passen, onzorgvuldig is geweest en zij per definitie haar beslissing niet correct heeft gemotiveerd.

Voorts merkt verzoeker op dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord schrijft dat hij na 31 oktober 2013 in principe nog steeds als stagiair kon worden beschouwd en aldus erkent dat zijn stage impliciet is verlengd. Hij meent dat de verwerende partij dan ook ertoe gehouden was om artikel 28*quinquies* van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 toe te passen, maar dit heeft nagelaten door op het einde van zijn verlengde stage geen

stageverslag op te stellen. Hij betwist de stelling van de verwerende partij dat dit geen zin had omdat zijn ontslag was voorgesteld. Hij merkt op dat de uiteindelijke beslissing nog genomen moest worden en dat, na staking van de stemmen, slechts de stem van de voorzitter van de stagecommissie tot het uiteindelijke advies heeft geleid. Hij is van oordeel dat een veel positiever beeld van hem naar voor zou zijn gekomen indien er voor de periode na 31 oktober 2013 stageverslagen waren opgemaakt en hij stelt dat de personen die hem in die periode begeleid hebben veel empathischer stonden ten aanzien van hem en niet begrepen waarom hij in de stageverslagen zo negatief was afgeschilderd.

In de mate de verwerende partij stelt dat hij niet bewijst waarin de schending van het gelijkheidsbeginsel gelegen is, betoogt verzoeker dat het evident is dat wanneer wordt erkend dat hij nog in zijn stage zit en er evenzeer wordt erkend dat van zijn activiteiten bij het einde van zijn stage geen verslag is opgesteld, hij ongelijk is behandeld ten opzichte van stagiairs wier stage op regelmatige wijze is verlengd en die wel tijdens die verlenging werden geëvalueerd.

In zoverre de verwerende partij stelt dat het niet afwerken van het eindwerk geen impact heeft gehad bij de beoordeling, wijst verzoeker erop dat dit gegeven in het dossier wel zeer expliciet aan bod kwam en in de motivering niet expliciet werd uitgesloten. Hij merkt nog op dat artikel 21 van het koninklijk besluit van 21 december 2013 – dat overgangsbepalingen bevat – en waar de verwerende partij naar verwijst, enkel betrekking heeft op de procedure en niet op de “eindtermen” waaraan de stagiair moet voldoen.

8. In zijn laatste memorie verwijst verzoeker naar artikel 28ter van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 dat bepaalt dat alle perioden waarin de stagiair in dienstactiviteit is in aanmerking worden genomen om de duur van de verrichte stage te berekenen. Hij redeneert dat hij, aangezien hij tot 3 februari 2014 in dienstactiviteit was, tot op die datum stagiair was en dat vermits de stageperiode slechts één jaar bedraagt, niet anders besloten kan worden dan dat zijn stage werd

verlengd en dat een evaluatie van die verlenging zich opdrong. Indien aangenomen moet worden dat zijn stage niet werd verlengd, meent hij dat moet worden geoordeeld dat hij op contractuele basis bij de verwerende partij aan de slag was, vermits hij op grond van artikel 28 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 in elk geval niet als rijksambtenaar beschouwd kon worden. Hij meent dat niet kan worden aangenomen dat een stagiair louter in dienst kan worden gehouden in afwachting van een beslissing over de stage. Volgens verzoeker valt het aan een zorgvuldige overheid toe om na het einde van de stage zo spoedig mogelijk een beslissing over de beroepsgeschiktheid te nemen.

Beoordeling

9. Uit de adstructie van zijn middel (*sub* 6) blijkt dat verzoeker duidelijk heeft uiteengezet waarom en op welke wijze de bestreden beslissing naar zijn oordeel artikel 32 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937, het zorgvuldigheidsbeginsel en het materieel motiveringsbeginsel schendt. De exceptie van de verwerende partij dient dan ook te worden verworpen.

10. Luidens artikel 30, § 3, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 *juncto* artikel 10, § 3, van het koninklijk besluit van 8 januari 1973 duurt de stage voor niveau A één jaar en kan ze ten hoogste met één derde van haar duur worden verlengd.

Overeenkomstig artikel 28*quinquies*, eerste lid, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 *juncto* artikel 9, § 5, van het koninklijk besluit van 8 januari 1973 dienen, nadat de nodige informatie werd ingewonnen en na overleg met de stagiair en met zijn hiërarchische meerdere, stageverslagen te worden opgemaakt. Artikel 28*quinquies*, tweede lid, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 bepaalt dat voor de stagiairs van niveau A om de drie maanden en op het einde van de stage een stageverslag wordt opgemaakt.

Luidens artikel 32 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 *juncto* artikel 12 van het koninklijk besluit van 8 januari 1973 wordt het geval voorgelegd aan de bevoegde interparastatale stagecommissie, onder meer indien de in artikel 28*quinqüies* van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 bedoelde stageverslagen over het geheel niet gunstig zijn. Op grond van artikel 15*ter* van het koninklijk besluit van 8 januari 1973 is de interparastatale stagecommissie onder meer bevoegd om te beslissen over de voorzetting of verlenging van de stage van stagiairs van niveau A en om, in voorkomend geval, aan de benoemende overheid een met redenen omkleed afdankings- of benoemingsvoorstel voor te leggen.

Overeenkomstig artikel 28*sexies*, § 3, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 *juncto* artikel 9, § 6, van het koninklijk besluit van 8 januari 1973 wordt de afdanking uitgesproken door de benoemende overheid, op voorstel van de bevoegde stagecommissie.

11. Verzoekers stage heeft op 1 november 2012 een aanvang genomen en is met toepassing van artikel 10, § 3, van het koninklijk besluit van 8 januari 1973 op 31 oktober 2013 beëindigd. Tijdens deze stage werden overeenkomstig artikel 28*quinqüies*, tweede lid, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 zowel driemaandelijkse stageverslagen opgesteld alsook een stageverslag op het einde van de stage. Aangezien deze stageverslagen over het geheel niet gunstig waren, werd met toepassing van artikel 12 van het koninklijk besluit van 8 januari 1973 de interparastatale stagecommissie gevat, die op 5 december 2013 een met redenen omkleed voorstel tot afdanking van verzoeker aan het beheerscomité van de verwerende partij heeft voorgelegd. Op basis van dit voorstel van de stagecommissie heeft het beheerscomité dan met toepassing van artikel 9, § 6, van het koninklijk besluit van 8 januari 1973 tot de afdanking van verzoeker beslist.

12. In tegenstelling tot wat verzoeker beweert, werd zijn stage niet verlengd. De interparastatale stagecommissie heeft immers geen beslissing in die zin genomen. Van een impliciete beslissing tot verlenging kan geen sprake zijn

aangezien de interparastatale stagecommissie integendeel uitdrukkelijk heeft beslist om een voorstel tot afdanking van verzoeker te formuleren. De omstandigheid dat verzoeker na afloop van zijn éénjarige stageperiode op 31 oktober 2013 nog tot 31 januari 2014 in dienst van de verwerende partij is gebleven, doet aan de voormelde conclusie geen afbreuk. Uit artikel 10, § 3, van het koninklijk besluit van 8 januari 1973 volgt dat pas ná het verstrijken van de stageperiode van één jaar een beslissing over de beroepsgeschiktheid van de stagiair mag worden genomen. Met het in dienst houden van verzoeker na de beëindiging van zijn stage werd louter de verdere afhandeling van de procedure – de beoordeling door de interparastatale stagecommissie en vervolgens een definitieve beslissing door het beheerscomité – beoogd. Immers, daar na de effectieve afloop van verzoekers stage op 31 oktober 2013 niet onmiddellijk een beslissing tot afdanking voorlag, kon verzoeker niet geacht worden reeds afgedankt te zijn en moest hij aldus in dienst blijven tot een dergelijke afdankingsbeslissing daadwerkelijk was genomen. Deze periode van 1 november 2013 tot 31 januari 2014 kan bijgevolg geenszins worden beschouwd als een (impliciete) verlenging van verzoekers stage.

13. Aangezien er van een verlenging van verzoekers stage geen sprake is, dienden na afloop van zijn stage op 31 oktober 2013 geenszins nog nieuwe stageverslagen te worden opgesteld. De regelgeving schrijft immers nergens voor dat na de beëindiging van de stage en in afwachting van een beslissing over de beroepsgeschiktheid nog stageverslagen moeten worden opgemaakt. Evenmin wordt bepaald dat met de prestaties van de betrokkene gedurende deze periode nog rekening moet worden gehouden voor de beslissing over de beroepsgeschiktheid.

14. Het voorgaande noopt tot het besluit dat de verwerende partij de reglementering inzake de stage correct heeft toegepast op verzoekers stage en op de beoordeling van zijn beroepsgeschiktheid. Verzoeker maakt niet aannemelijk dat de verwerende partij onzorgvuldig zou hebben gehandeld en evenmin dat de bestreden beslissing niet op wettige gronden is gesteund.

15. Uit het voorgaande volgt evenzeer dat verzoekers argument dat hij ongelijk wordt behandeld in vergelijking met stagiairs van wie de stage wel expliciet werd verlengd, faalt. Verzoekers stage werd immers niet verlengd, integendeel werd ten aanzien van hem het ontslag wegens beroepsongeschiktheid voorgesteld.

16. Anders dan verzoeker beweert is de stagetermijn van één jaar geen vervaltermijn waarbinnen een beslissing over de beroepsgeschiktheid moet worden genomen. Noch in artikel 10, § 3, van het koninklijk besluit van 8 januari 1973, noch elders in de regelgeving inzake de stage, wordt bepaald dat binnen de stagetermijn van één jaar een definitieve beslissing met betrekking tot de beroepsgeschiktheid moet worden genomen of dat na het verstrijken van deze termijn geen dergelijke beslissing meer kan worden genomen. Dit kan ook niet de bedoeling van de regelgever geweest zijn. Uit artikel 10, § 3, van het koninklijk besluit van 8 januari 1973 volgt dat de stageperiode slechts een einde neemt na het volledig verstrijken van de termijn van één jaar. Wanneer reeds vóór het einde van de éénjarige stageperiode een beslissing over de beroepsgeschiktheid wordt genomen, zou de stagiair in strijd met artikel 28^{quater}, § 2, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 *juncto* artikel 9, § 4, van het koninklijk besluit van 8 januari 1973 niet de volledige in de regelgeving bepaalde stagetermijn kunnen benutten om zich optimaal te integreren binnen zijn instelling en binnen het federaal administratief openbaar ambt in het algemeen en om aan te tonen dat hij geschikt is en over de vereiste bekwaamheden beschikt om de zaken uit te voeren die verbonden zijn aan de betrekking waarvoor hij is aangewezen.

17. Het eerste middel is niet gegrond.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

18. Het tweede middel is genomen uit de schending van de artikelen 28^{sexies}, § 3, 31, § 2, en 32 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 gelezen in samenhang met het koninklijk besluit van 8 januari 1973, alsook uit de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, het gelijkheidsbeginsel en het materiële motiveringsbeginsel.

Verzoeker voert aan dat ingevolge de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 21 december 2013 – tien dagen na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad van 30 december 2013 – het indienen van een stagewerk niet langer vereist is en dat het beheerscomité bij het nemen van de bestreden beslissing op 31 januari 2014 hem dienvolgens niet kon verwijten dat hij zijn stagewerk niet heeft ingediend. Het beheerscomité heeft evenwel in strijd met de aangehaalde bepalingen van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 en het motiveringsbeginsel het voorstel van de interparastatale stagecommissie van 5 december 2013 – dat onder meer steunt op het verwijt dat hij zijn stagewerk niet heeft ingediend en onvoldoende inspanningen heeft geleverd om dit stagewerk af te werken – tot het zijne gemaakt en dusdoende rekening gehouden met een onderdeel van de stage dat op dat moment niet langer verplicht was, zo stelt verzoeker. Hij is van oordeel dat het beheerscomité als een zorgvuldig bestuur naar aanleiding van de gewijzigde wetgeving het dossier opnieuw had moeten voorleggen aan de interparastatale stagecommissie en haar standpunt inwinnen over de vraag of verzoeker eveneens diende te worden ontslagen, nu abstractie moet worden gemaakt van het stagewerk. Hij voert ten slotte ook nog aan dat het gelijkheidsbeginsel werd miskend doordat hij ongelijk is behandeld ten opzichte van stagiairs wier stage niet werd beoordeeld op basis van het (niet-afgeleverde) stagewerk.

19. In zijn memorie van wederantwoord repliceert verzoeker op de stelling van de verwerende partij dat in het advies van de interparastatale stagecommissie niet uitdrukkelijk het niet-indienen van het stagewerk wordt vermeld, maar louter dat verzoeker niet over de nodige capaciteiten beschikt om de functie uit te oefenen en het niveau van verzoekers werk als onvoldoende wordt beschouwd. Hij stelt dat het advies van de interparastatale stagecommissie steunt op het volledige dossier en in het bijzonder de stageverslagen, waarin een bijzondere aandacht wordt besteed aan de omstandigheid dat hij het stagewerk niet heeft afgewerkt zodat de bestreden beslissing – waarin het advies van de interparastatale stagecommissie wordt bijgevalen – steunt op het feit dat het eindwerk ontbrak, waardoor hij als niet geschikt werd beschouwd. In elk geval is er geen motivering voorhanden waaruit blijkt dat hij, afgezien het element van het eindwerk, nog steeds niet als capabel werd aangezien, zo betoogt verzoeker.

Hij merkt nog op dat de overgangsbepaling van artikel 21 van het koninklijk besluit van 21 december 2013 waar de verwerende partij naar verwijst, enkel betrekking heeft op de procedure en niet op de “eindtermen” waaraan de stagiair moet voldoen.

20. In zijn laatste memorie merkt verzoeker nog op dat in de notulen die aan het advies van de interparastatale stagecommissie van 5 december 2013 voorafgaan, uitdrukkelijk wordt vermeld “Zij heeft hem herhaaldelijk aangemaand om tijdig zijn stagewerk te beginnen maar hij stelde het steeds uit en kon slechts een deel indienen” wat tot het besluit noopt dat het niet-indienen van het stagewerk een element was dat tot zijn ontslag heeft geleid.

Beoordeling

21. In de bestreden beslissing van 31 januari 2014 sluit het beheerscomité zich aan bij het advies van de interparastatale stagecommissie dat verzoeker niet over de nodige capaciteiten beschikt om de functie uit te oefenen en het niveau van verzoekers werk als onvoldoende wordt beschouwd. Dat advies is,

zoals verzoeker stelt, gesteund op het ganse stagedossier en meer in het bijzonder op de verschillende stageverslagen die in de loop van verzoekers stage werden opgesteld. Uit de lezing van deze stageverslagen blijkt dat de daarin geformuleerde opmerkingen betrekking hebben op verzoekers functioneren en dat daarin nergens gewag wordt gemaakt van het ontbreken van het stagewerk. Dit leidt tot het besluit dat het voorstel tot afdanking van verzoeker gebaseerd is op de tekortkomingen in zijn functioneren en niet het gevolg is van het feit dat hij zijn stagewerk niet heeft ingediend. De omstandigheid dat het niet-indienen van het stagewerk in de loop van zijn stage wel ter sprake is gekomen, doet aan die conclusie geen afbreuk. Daargelaten de vraag of in hoofde van verzoeker al dan niet nog een verplichting tot het opstellen van een stagewerk bestond, moet in elk geval worden geoordeeld dat de reden waarop zijn ontslag is gebaseerd, het gebrek aan bekwaamheden is en niet het ontbreken van een stagewerk.

22. Het tweede middel is niet gegrond.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

23. Het derde middel is genomen uit de schending van de artikelen 28*quater*, § 2, 28*quinquies*, eerste lid, 28*sexies*, § 3, en 32 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 gelezen in samenhang met het koninklijk besluit van 8 januari 1973, alsook uit de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, het gelijkheidsbeginsel en het materiële motiveringsbeginsel.

Verzoeker voert aan dat artikel 28*quater*, § 2, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 werd miskend doordat hij tijdens zijn stage niet de mogelijkheid heeft gekregen om zich optimaal te integreren binnen zijn instelling en binnen het federaal administratief openbaar ambt in het algemeen en om aan te tonen dat hij geschikt is en over de vereiste bekwaamheden beschikt om de zaken uit te voeren die verbonden zijn aan de betrekking waarvoor hij aangewezen is en

dit omwille van het feit dat zijn begeleiding niet optimaal was. Hij argumenteert dat zijn stagebegeleidster een zeer drukke functie had en dat er amper tijd was voor een grondige begeleiding; dat zijn stagebegeleidster geen ervaring had met het begeleiden van stagiairs – zo verwachtte zij van hem een rendabiliteit die niet realistisch is voor een neofiet op de werkvloer en kon zij als niet-juriste bovendien onvoldoende inschatten hoe hij met juridische kwesties omging; en dat zijn karakter en dat van zijn stagebegeleidster volstrekt niet compatibel waren. Volgens verzoeker blijkt deze “karakteriele mismatch” duidelijk uit het dossier en diende de verwerende partij in te grijpen en de stage te herorganiseren. Hij is van oordeel dat hem een officiële verlenging van zijn stage onder een andere stagebegeleider toegestaan had moeten worden om zo te kunnen aantonen dat hij wel in staat is om zijn functie te vervullen en zijn vaardigheden aan te tonen. In dit verband merkt verzoeker nog op dat hij na 31 oktober 2013 niet meer werd begeleid door zijn stagebegeleidster, maar door collega’s werd opgevolgd en dat deze unaniem hebben gesteld niet te begrijpen waarom verzoeker wegens beroepsbekwaamheid moest worden afgedankt. Er was evenwel geen “forum” meer om dit in het dossier te brengen, zo doet verzoeker nog gelden.

Voorts voert verzoeker aan dat artikel 28*quinquies*, eerste lid, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937, *juncto* de zorgvuldigheidsplicht werd geschonden doordat de stageverantwoordelijke geen overleg heeft gepleegd met de hiërarchische meerdere. Dit blijkt in elk geval niet uit de verslagen zodat ondergeschikt de (formele-) motiveringsplicht is geschonden, zo betoogt verzoeker. Hij is van oordeel dat indien overleg met een hiërarchische overste had plaatsgevonden, er oplossingen konden worden gezocht voor de door hem gegeven opmerkingen en dat hij in dat geval wel alle kansen zou hebben gekregen om zich te bewijzen.

Verzoeker voert voorts nog aan dat de opgestelde stageverslagen niet representatief zijn voor zijn capaciteiten en niet als grondslag konden dienen om het dossier voor te leggen aan de interparastatale stagecommissie. Hij stelt dat de stagecommissie en vervolgens ook de benoemende overheid die over het

voorstel van de stagecommissie moest oordelen, niet correct werden ingelicht, zodat de beslissing op gronden is gesteund die niet overeenstemmen met de feiten. Volgens verzoeker is aldus de motiveringsplicht geschonden.

Ten slotte is verzoeker ook nog van oordeel dat hij niet dezelfde kansen heeft gekregen als een stagiair die wel een stagebegeleider kreeg toegewezen met wie het karakterieel klikt.

24. In zijn memorie van wederantwoord erkent verzoeker dat de verwerende partij bij haar beoordeling van zijn stage over een ruime appreciatiebevoegdheid beschikt. Hij stelt evenwel dat “men [...] niet om de overwegingen heen [kan], dat de stagebegeleidster met zoveel woorden verzoeker te ‘dom’ achtte voor de job”, hetgeen duidt op een kennelijk verkeerde en zelfs subjectieve benadering van verzoeker die met onderscheiding is afgestudeerd en geslaagd is voor het vergelijkend examen. Dit heeft, aldus verzoeker, niets meer met appreciatiebevoegdheid te maken, maar met een niet-objectieve en dus onwettige toepassing van de procedure. Voorts benadrukt verzoeker nog dat hij tijdens de procedure herhaaldelijk de aantijgingen aan zijn adres heeft weerlegd en dus, in tegenstelling tot wat de verwerende partij stelt, wel een belang heeft bij het middel.

Beoordeling

25. Verzoeker beweert wel dat zijn stagebegeleidster geen tijd had voor een grondige begeleiding, dat zij geen ervaring had bij het begeleiden van stagiairs en dat zijn karakter volstrekt onverenigbaar is met dat van zijn stagebegeleidster, wat ertoe geleid heeft dat hij zich niet optimaal heeft kunnen integreren en bewijzen, maar brengt hiervan niet het minste bewijs bij. Hij laat na concreet aan te tonen waarom en waarin de begeleiding van zijn stage precies zou zijn tekortgeschoten. Uit het administratief dossier blijkt alvast nergens dat verzoeker tijdens zijn stage op een wijze is begeleid die hem niet de mogelijkheid zou hebben verschaft om zich overeenkomstig artikel 28^{quater}, § 2, van het

koninklijk besluit van 2 oktober 1937 *juncto* artikel 9, § 4, van het koninklijk besluit van 8 januari 1973, optimaal te integreren binnen zijn instelling en binnen het federaal administratief openbaar ambt in het algemeen en om aan te tonen dat hij geschikt is en over de vereiste bekwaamheden beschikt om de zaken uit te voeren die verbonden zijn aan de betrekking waarvoor hij is aangewezen. Uit de in het administratief dossier opgenomen stageverslagen blijkt dat telkens zeer uitgebreid en zeer concreet wordt aangegeven hoe verzoekers functioneren werd beoordeeld. In tegenstelling tot wat verzoeker aanvoert in zijn memorie van wederantwoord, is er geen enkele aanwijzing dat die beoordeling door zijn stagebegeleidster – en vervolgens ook door de interparastatale stagecommissie en door het beheerscomité – niet op een objectieve wijze zou zijn gebeurd. Er blijkt veeleer dat verzoekers stagebegeleidster zeer precies en concreet aangeeft welke verzoekers sterke punten en welke zijn probleempunten zijn. Voorts wordt aangegeven dat verzoeker ruime opleidingsmogelijkheden heeft gekregen en dat hem omwille van het feit dat het ging om een eerste werkervaring minder dossiers werden toebedeeld, hetgeen verzoeker in de uiteenzetting van zijn middel ook erkent. Dit noopt tot het besluit dat de verwerende partij hem de nodige mogelijkheden voor een optimale integratie heeft aangeboden.

26. Verzoeker weerlegt op geen enkele wijze de in de stageverslagen vermelde opmerkingen met betrekking tot zijn functioneren. Hij toont dan ook helemaal niet aan dat de in de stageverslagen opgenomen vermeldingen en opmerkingen niet correct zouden zijn. Om die reden maakt hij niet aannemelijk dat deze stageverslagen voor de interparastatale stagecommissie, en vervolgens ook voor het beheerscomité, geen correcte inlichtingen over zijn stage vormden en dat de bestreden beslissing op gronden zou zijn gesteund die niet overeenstemmen met de feiten.

27. De in artikel 28*quinquies* van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 opgenomen verplichting om periodiek en regelmatig een stageverslag op te maken, strekt ertoe de betrokkene in te lichten over zijn eventueel tekortkomen, derwijze dat hij alsnog zijn wijze van dienen kan

verbeteren vooraleer definitief over zijn vaste benoeming dan wel over zijn afdanking moet worden beslist. Indien de betrokkene daadwerkelijk kennis had van zijn tekortkomingen en van het feit dat die tekortkomingen een rol konden spelen bij de beoordeling van zijn prestaties op het einde van zijn stage, heeft hij er geen belang bij om het niet-regelmatig redigeren van een verslag aan te voeren, bijvoorbeeld doordat geen overleg zou zijn gebeurd met de hiërarchische meerdere. Hij heeft enkel een belang wanneer blijkt dat het redigeren van een verslag hem beter had ingelicht over de zienswijze van de verwerende partij ten aanzien van de evolutie van zijn presteren. Te dezen werd verzoeker steeds in kennis gesteld van de verschillende stageverslagen en hij heeft er kennis van kunnen nemen dat hij wegens beroepsongeschiktheid zou moeten worden afgedankt. Verzoeker heeft dan ook geen belang bij de door hem aangevoerde schending van artikel 28*quinquies* van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937.

28. Het derde middel is niet gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 400 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 februari 2016,
door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Bruno Seutin,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

Geert Van Haegendoren